

„Aš kiekvienam kūnui išliesiu savosios Dvasios“, - sako Dievas /Apd 2, 17/

2006 m. birželis Vilniaus ev. reformatų parapijos tarybos informacinis leidinys Nr. 4 (69)
Leidžiamas nuo 1998 m. lapkričio mėn.

*Sekminės – Šventosios Dvasios atsiuntimo ir Bažnyčios uždėjimo diena
Linksminkis, miels krikščionie!*

VISI PASIDARĖ PILNI ŠVENTOSIOS DVASIOS

Apaštalų darbai 2, 4

Tą dieną, kai prisipildėme Šventosios Dvasios, buvome gausiai palaiminti. Neįmanoma pervertinti švento sielos pripildymo pasekmių. Gyvenimas, paguoda, šviesa, tyrumas, jėga, ramybė ir daug kitų nuostabių palaiminimų atėjo kartu su maloningu Dvasios buvimu. Kaip šventasis *aliejus* Ji patepa tikinčiojo galvą, išskiria jį šventai kunigystei ir suteikia malonę vykdyti šią tarnystę. Ji vienintelė apvalo mus nuo nuodėmės kaip *vanduo* ir atskiria šventumui, kad norėtume atlikti ir atliktume tai, kuo gėrisi Viešpats. Pirmą kartą Ji buvo mums apreikšta kaip *šviesa*. Tada buvome kritę,

o dabar Ji apreiskia Viešpatį Jėzų mums ir mumyse ir veda teisumo keliais. Apšviesti Jos tyrų dieviškų spindulių mes nebesame tamsa – esame šviesa Viešpatyje. Ji apvalo mus nuo menkaverčių dalykų kaip *ugnis* ir mūsų pašventintą prigimtį ištiria liepsna. Ji – šventa liepsna, leidžianti aukoti savo sielas kaip gyvą auką Dievui. Kaip dangaus *rasa* Ji panaikina mūsų nevaisingumą, ir mūsų gyvenimai tampa vaisingi. O, kad Ji galėtų lašėti iš aukštybių dabar, šią valandą! Ryto rasa atneštų nuostabią dienos pradžią. Kaip *balandis* taikios meilės sparnais Ji gyvena savo Bažnyčioje

ir tikinčiųjų sielose, kaip Guodėja Ji išsklaido rūpesčius ir abejones, trikdančius Jos mylimųjų ramybę. Ji nusileidžia ant išrinktųjų, kaip nusileido ant mūsų Viešpaties Jordane, ir iškiepija išsynstės dvasią. Dvasia tai liudija ir šaukia: „Abba, Tėve!“ Kaip *vėjas* Ji įkvepia gyvybę žmonėms, savo gūsiomis atgaivina ir palaiko dvasinius kūrinius. Dievas norėtų, kad mes jaustumė Jos buvimą šiandien ir kiekvieną dieną.

Pamokslas iš C.H.SPURGEON
„Rytas ir vakaras“
kasdieniai skaitiniai

Biržų bažnyčios bokšte spindi naujas kryžius

Trumpa akimirka, kai abu kryžiai dar šalia – vienas po daugelio dešimtmečių nuleistas nuo bokšto, kitas – tuoj pakiliantis į jo viršūnę. Šalia stovi vietiniai meistrai broliai Dainius ir Jonas Iržekevičiai ir kunigai – ev. reformatų bažnyčios klebonas, gen. superintendentas Rimas Mikalauskas ir Papilio katalikų bažnyčios klebonas Virgilijus Liuima, suspėjęs istorinę akimirką įamžinti ją nufilmuodamas.

G.Dagytės nuotrauka

Sveiki, mieli broliai ir seserys!

Būkime visi pasveikinti šį Sekminių rytą. Dangiškasis Tėvas mums teikia nuostabias Dvasios dovanas – tad priimkime jas pagarbiai ir su meile dėkokime, padėkos giesmes giedokime ir galiausiai naudokimės.

Šventoji Dvasia, kaip Trečiasis Trejybės Asmuo, kaip visur esantis Dievas, kaip Šventoji ugnis, nužengė į kiekvieną tikinčiojo sielą. Niekada ir jokia dovana neprilygs šiai – neįkainojamai dovanai. Ir tik nuo mūsų priklauso ar sugebėsime pasinaudoti ja, ar norėsime, ar sugebėsime tinkamai įvertinti ją, suvokti jos prasmę ir galią. Mes Dievo vaikai – mes turim laisvą valią. Tačiau suvokdami šios ypatingos dovanos ypatingą prasmę ir reikšmę kiekvienam iš mūsų, turim priimti tiesą, kad ta laisva valia yra įrėmintą gyvenimo trukmėje, laike ir erdvėje. Ji praktiškai nulemia mūsų gyvenimą, mūsų sielos likimą: veda į Dievo Karalystę arba į tikrąją mirtį.

Dangiškasis Tėvas savo paklydusiems vaikams dar kartą suteikė ypatingą galimybę atsiųsdamas ir išliedamas Šventąją Dvasią. Jis siuntė Ją tam, kad tinkamai elgdami galėtume ją pašaukti Dievo vardu iš triklustės Liepsnos – Galios, Išminties ir Meilės trejybės ir surišti visas blogio jėgas, transmutuoti žmogaus kaip Dievo vaiko išsigimimo priežastį bei pasekmes. Ir tokiu būdu išsigelbėti nuo tamsios ateities. Visi Dievo vaikai gali pasinaudoti šia galimybe, įgyti vidinę ramybę ir laimėjimo jausmą, ypač baigiantis gyvenimo laikui. Dangus negali būti prarastas dėl vieno ar kelių minčių ar poelgių – mūsų visų gyvenimai gali įgauti naują kokybę, kūniški darbai gali peraugti į gyvą dvasingumo triumfą, apdovanojantį kiekvieną. Nuodėmių išpirkimas gali ir turi tapti nuolatiniu mūsų vidiniu veiksmu, nes Šventoji Dvasia gali sunaikinti kiekvieną mūsų klaidą ar kaltę – jei tyrai ir dorai ją pripažįstame ir gailimės.

Viena iš didžiausių išdidumo, maištingumo, užsispyrimo ir sąmoningai padarytų nedorų poelgių priežasčių yra tuščia viltis pasiekti išganyką be jokių asmeninių pastangų, nesivarginant ištaisyti savo padarytų klaidų. Gyvenimas, kuris praeina belaukiant apdovanojimų arba bausmių – neturi prasmės. Nesuskaičiuojama daugybė žmonių, kaip nebūtų keista, randa savo „laimę“ loterijose, stambiose investicijose, įvairiuose atsitiktinumuose, visai pamiršdami apie tai, kad visa tai – laikina. O laikas vis eina, o amžinosioms vertybėms pa-

siekti, kurių nei kandys, nei rūdys neėda – Dievo Karalystės siekimui – laiko paprasčiausiai nelieka. Tuštybė ir puikybė pernelyg ilgai viešpatauja pasaulyje. Kiek daug nuostabių galimybių praleista. O jėgos – gudrios ir klatingos kaip žalčiai – stropiai stengiasi pririšti žmoniją prie buvusių klaidų, „nuraminti ir viską pateisinti nepalankiomis aplinkybėmis, kurios neuždeda atsakomybės“. Klasta ir apgaule jos daugybę žmonių sukaustė šaltomis sieloms apdovanoję laikiniais pažadais ir, deja, laikiniais lobiais.

Susimąstykime, broliai ir seserys, kodėl mes tokie patiklūs ir lengvabūdžiai, kodėl dėl beprasmių ir apgailėtinių šiandieninių „lobių ir malonumų“ aukojame sielas ir

amžinybę? Kodėl mes taip lengvai pasiduodame ir paklustame masinei sąmonei ir jos stereotipams? Ar ne per dažnai viską pateisiname tuo, „kad taip visi daro“, „nuo manęs niekas nepriklauso“, „ką aš galiu – tokie įstatymai, taip valdžia nurodė“? Ar ne laikas mums – Dievo vaikams – visiems laikams sunaikinti niekingą ir beprasmią idėją apie savo kilmę iš materijos, kuri apriboja ir atskiria mus nuo vienybės su Dangiškuoju Tėvu?

Tad šį Sekminių rytą mums dera tinkamai įvertinti visas savo galimybes, mums skirtas pačias brangiausias Dievo dovanas ir jų teikiamas malones, praplėsti savo sąmonę ir pamatyti galimybes esant net pačioms baisiausiomis ir nepalankiausiomis aplinkybėmis.

Mūsų Dangiškasis Tėvas yra Dvasia ir Jo dosnumas yra beribis, Jo gailestingumas neturi jokių suvaržymų ir už tai neprašo jokio atlygio. Būkime atviri ir ištikimi, nors ir pasiklydę vaikai, priimkime dovanas, naudokimės jomis, būkime tvirti ir atsakingi, nes joks žvalgymas į kitus neišspręs mūsų problemų ir neleis išsipildyti lemčiai. Suvokime, kad „atėjo valanda“, kai pasinaudoję brangiausiomis Šventosios Dvasios dovanomis galime nugalėti bet kokias kliūtis ir bet kokias aplinkybes. Nugalėkime nerimą kaip didžiulę žlugdančią jėgą, kuris kyla iš tikėjimo stokos. Tuo pačiu mes nugalėsime ir baimę – dar didesnią siaubą. Suvokime savo gyvenimą čia ir dabar, siekime vidinės dvasios ramybės, naudokimės Dievo dovanomis, nes prieš jas neatsilaikys jokios siaubingos situacijos, problemos ir išsigimimų kupinas masinis protas. Būkime tvirti, ryžtingi savo gyvenimo kely, nesikuklinkime ir nesivaržykime naudotis Dievo galiomis, nes jos beribės, kad mūsų Dangiškasis Tėvas galėtų džiaugtis kiekvienu paklydusiu, bet grįžusiu pas Jį vaiku.

Su meile E. V.

BIRŽŲ EVANGELIKŲ REFORMATŲ BAŽNYČIA ATSINAUJINA

Gegužės 11 –ąją biržiečiai vadina istorine diena. Restauruojamo evangelikų reformatų bažnyčios bokšto darbai pasiekė viršūnę – senasis kryžius buvo pakeistas nauju. Laimingi parapijiečiai sekmadienį už tai dėkojo Dievui, prašydami leisti sėkmingai baigti bažnyčios bokšto kryžiaus darbus.

Žvelgdami į iš bažnyčios pastato viršaus besileidžiantį senąjį kryžių, žmonės svarstė, kada jis buvo užkeltas, kiek kartų remontuotas ar keistas. Ne vienam pasirodė įdomu sužinoti ir Biržų evangelikų reformatų bažnyčios istoriją.

Pasak bažnyčios klebono, gen. superintendente Rimo Mikalausko, istoriniai šaltiniai byloja, jog pirmosios ev. reformatų bažnyčios Biržuose buvo pastatytos 16a pr. – 17a pab. Jos buvusios net dvi. Viena skirta miestiečiams (medinė), kita didikams (mūrinė). Jos matyti ir išlikusioje Makovskio graviūroje, sukurtoje apie 1610m. Praslinkus dešimčiai metų, švedų anpuolio metu, miestas buvo sudegintas, o bažnyčios nugriautos.

Dabartinė Biržų ev. reformatų bažnyčia, statyta septynis metus, buvusi jau penkta ar net šešta. Ji pašventinta 1874 –aisiais metais rugpjūčio 18 dieną per Sinodą. Tada jau buvęs iškeltas ir beveik pustrėčio metro aukščio bei apie 120 kg sveriantis kryžius. Metalinė kryžiaus šerdis buvusi apkaustyta paaukštu žvalviu. Kryžius atlaikė du karus, išsilaikė visą sovietmetį. Jis, pasak parapijiečių, išsaugojo net kelių šiame krašte gyvenusių kartų atminimą. Tačiau laikas ir nepalankūs orai stiprokai apgadino jo šerdį, kuri stipriai surūdijo.

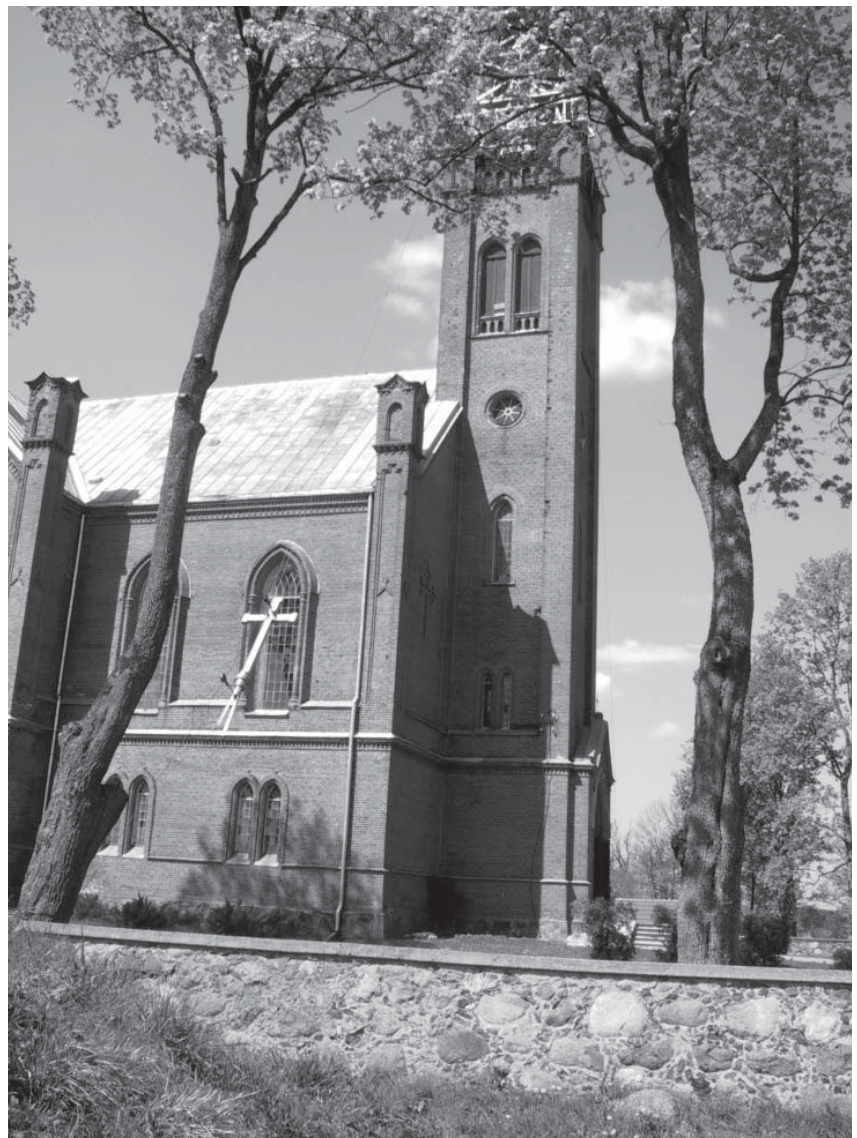
Prieš porą metų, praūžus uraganui, audra atplėšė ir varinę bokšto dangą, kuri buvusi pritvirtinta paprasto plieno vinukais. Dėl to pradėta bokšto rekonstrukcija. Nutarta pakeisti ne tik stogo dangą, bet ir kryžių.

Darbus atliko vietiniai meistrai, meilūniečiai Darius Kabečius, Dainius ir Jonas Iržekevičiai. Jie atliko medinių detalių rekonstrukciją, varinės bokšto dangos pilną restauraciją ir padarė naują kryžių. Jam nukalti prireikė daug kruopštaus

darbo ir apie pusantro mėnesio laiko. Vienas iš meistrų sakė, jog restauruodamas bažnyčias jaučiasi kitaip nei atlikdamas kitų pastatų statybos darbus – pelnas čia neskaičiuojamas, svarbiausia yra Dievui ir žmonėms daryti gera.

Remonto metu nauja bokšto stogo varinė danga pritvirtinta nerūdijančio plieno medsraigčiais ir variniais tvirtinimo elementais. Apie 3 metrų aukščio (senasis siekė apie 2,70m), 1,25m ties kry-

žavone pločio ir 150 kg sveriantis naujasis kryžius padarytas lygiai tokios pat formos kaip ir senasis, tik dar ir patobulintas, meniškai pagražintas. Dabartinio kryžiaus šerdis pagaminta iš nerūdijančio plieno, o iš viršaus apkalta nesioksiduojančiu aukso variu. Tai jau 20-ojo amžiaus statybų technologijos. Pasak restauratorių, kryžius kainavo apie 10 tūkstančių, o viso bokšto rekonstrukcija siekia apie 70 tūkstančių litų.

Autorės nuotraukoje: Aukso spindintis naujasis kryžius kyla į bažnyčios bokšto viršūnę.

ANKSTYVOJI BAŽNYČIA

Įkvėptieji Naujojo Testamento autoriai vaizduoja įvykius, kurie pradėjo krikščioniškosios eros Bažnyčią – Viešpaties Jėzaus Kristaus mirtį ir prisikėlimą, Šventosios Dvasios atėjimą, Evangelijos skelbimą Palestinoje gyvenantiems ir po pasaulį išsisklaidžiusiems žydams ir pagonims. Apaštalų darbų knyga įvykius pradeda vaizduoti nuo Bažnyčios įkūrimo. O jos pabaigoje skaitome apie pagonių apaštalą Paulių, kalintį Romoje ir laukiantį, kol jį išklausus cėsorius. Visa tai įvyko maždaug 30–64 m. po Kristaus.

Romos pareigūnai dažniausiai į krikščionybę žiūrėjo pakančiai ir nesistengė jai kenkti. Jie suvokė, kad krikščionys yra įstatymo besilaikantys piliečiai, galbūt jie buvo girdėję, jog Jėzaus pasekėjams buvo įsakta melstis „už karalius bei valdininkus“ (1Tim 2, 2). Tad tuo metu, kai buvo rašomi Naujojo Testamento laišakai, Romos imperatoriai krikščionybės nelietė.

Tačiau imperatoriaus Nerono valdymo metu (54–68 m. po Kr.) padėtis ėmė keistis į blogąją pusę. Visiems žinomas pasakojimas apie tai, kad liepsnojant Romai jis linksminosi grodamas liutnia. Neaišku, pagrįsta ar ne, bet buvo

kalbama, jog Neronas ją tyčia padegė. Romos istorikas Tacitas rašė, kad imperatorius išsisuko apkalvindamas krikščionis. Akivaizdu, jog krikščionims mesti kaltinimai buvo begėdiškai melagingi. Tacitas tai pripažino ir pareiškė, kad jie buvo „*naikinami ne dėl visuomenės gerovės, bet tam, kad patenkintų vieno žmogaus žiaurumą*“.

Apie pirmuosius krikščionis sužinoje iš laišku, kuriuos apie 112-uosius metus vienas kitam rašė Plinijus Jaunesnysis ir imperatorius Trajanas. Tuo metu Plinijus buvo Bitinijos (Mažoji Azija: žr. Apd 16, 7 ir 1Pt 1, 1) valdytojas. Iš Plinijaus laiško galime pamatyti, kokia buvo krikščionių gyvenama II amžiaus pradžioje:

Paskirtą dieną krikščionys įpratę susitikti rytui auštant ir sukalbėti arba sugiedoti himną Kristui kaip dievui. Per sakramentą (priesaiką) jie pasižada nevogti, neplėšikauti, nesvetimauti ir nenusižengti tikėjimui. Po to jie išsiskirsto ir vėl susitinka kartu valgyti. Mėginau išgauti tiesą kankinimais iš dviejų tarnaičių, kurios buvo vadinamos diakonėmis. Bet neradau nieko, tik sugedusius ir beprotiškus prietarus.

Trajanas Plinijui atsakė, jog jis elgėsi teisingai, bet patarė neieškoti krikščionių vien tam, kad galėtų juos nubausti. Į teismą juos reikėtų patraukti tik tuo atveju, jeigu juos kas nors įskųstų.

Labai tikėtina, kad II amžiuje krikščionių skaičius žymiai išaugo, bet istorinių žinių apie tai išlikę mažai. Vienas įdomiausių to laikotarpio krikščionių buvo Justinas Kankinys, parašęs keletą „apologijų“, t.y. raštų, ginančių krikščionių tikėjimą. Juose gana smulkiai aprašomos krikščionių pamaldos Viešpaties dieną: paminėtas Šventojo Rašto skaitymas, pamokslas, maldos už visus žmones, šventas pabučiavimas (2Kor 13, 12), Viešpaties vakarienės laikymas ir išmaldos davimas. Justinas mirė kankinio mirtimi apie 165-uosius metus.

Tarpais kildavo persekiojimai,

-retkarčiais dėl imperijos politikos, tačiau kartais ir dėl vietinių valdytojų ir magistratų įgeidžių. Krikščionių rašytojas Tertulianas rašė, kad krikščionys tapo atpirkimo ožiais dėl visų šalies negandų. Žmonės tikėdavo pačiais neįtikinamiausiais kaltinimais, nukreiptais prieš krikščionis, jiems būdavo taikomos nežmoniškiausios bausmės. Manoma, kad iš viso buvo dešimt didelių persekiojimų, o visų smarkiausi buvo paskutiniai. Tad nenuostabu, jog krikščionys dažnai susitikdavo nuošaliuose vietose ir vartodavo slaptažodžius, kurių dėka galėdavo atpažinti vienas kitą susitikę pirmą kartą. Vienas iš labiausiai paplitusių buvo žodis „žuvis“. Graikų žodžio „*ICHTHUS*“ akrostichas krikščionims buvo gerai žinomas:

I esous (Jėzus), **CH** ristos (Kristus), **TH** eou (Dievo), **U** ios (Sūnus), **S** oter (Gelbėtojas).

Paskutinis persekiojimas kilo 303 metais, valdant imperatoriui Diokletianui. Nikodemijoje, Bitinijos sostinėje, jis surengė teismą ir išleido įsakus išnaikinti visas krikščionių pamaldų vietas bei sudeginti visas jų knygas visoje imperijoje. Krikščionis buvo galima kankinti, iš jų buvo atimtos visos pilietinės teisės. Vienas krikščionis savo persekiotojams davė didingą atsakymą, kai jį paklausė, kur jo Raštai: „mano širdy“. Po Diokletiano mirties jo įpėdinis Galerijus dar šešerius metus tęsė persekiojimą, kol 311 metais jis mirė panašiai kaip Erodas Agripa, apie kurį parašyta Apd 12, 23: „*Ir jis mirė, kirminų suėstas*“. Reikėtų paminėti, kad mirties kančiose jis išleido Tolerancijos ediktą, pats pripažindamas, jog jį nugalėjo krikščionių tvirtybė, ir maldavo už jį melstis. Kas gi gali kovoti prieš Visagalį ir klestėti?

Sutrumpinta iš S.M.Houghton, Bažnyčios istorijos eskizai. I dalis.

Ankstyvoji Bažnyčia iki islamo iškilimo

Moteris krikščionė pavaizduota romėnų

Krikščioniškas senovės Bažnyčios gyvenimas

1. Parapijos likimas

Parapijos likimas persekiojimų laikais labai priklausė nuo to vyro, kuris stovėjo jos priešakyje. Tokiu būdu augo vyskupų ir presbiterių įtaka senovės Bažnyčioje. Pamažėle jie tapo parapijos vadais net ir tikėjimo dalykuose, ir susidarė skirtumas tarp jų ir parapijos narių.

Dvasininkai buvo išrinktieji (klerikai), o paprasti parapijiečiai buvo laikai (laos – minia). Priklausomai nuo parapijos svarbumo, kurią parapijos vyskupas tvarkė, matavosi ir jo garbė, ir greitai laiku atsirado skirtumas tarp miesto vyskupų ir vyskupų esančių ne miestuose, ir tarp miesto vyskupų svarbiausių miestų vyskupai įgijo ypatingą pagarbą. Dar aukštesne pagarba buvo vertinami taip vadinamųjų apaštalų miestų vyskupai, kaip Romos, Antiochijos, Jeruzalės, Aleksandrijos, Efeso ir Korinto. Aukščiausios sau pagarbos reikalavo Romos vyskupas, kaip dviejų apaštalų miesto vyskupas. Čia ir prasidėjo taip pragaištingai katalikų bažnyčioje veikiantis kunigų valdymas (hierarchija) Romos bažnyčioje. Vyskupų pagalbininkai buvo presbiteriai, kurie dabar nebe taip, kaip apaštalų laikais, užima daug žemiau

stovinčią urėdystę. Be to, vyskupų pagalbininkai buvo diakonai. Vyskupai, presbiteriai ir diakonai sudarė aukštesniąją dvasininkiją. Prie žemiausios dvasininkijos prigulėjo subdiakonai, lektorai arba evangelijos skaitytojai, vyskupo tarnai ir durų sargai, kurie rūpindavosi tvarka susirinkimų metu. Visi parapijos reikalai buvo aptariami aukštesniosios dvasininkijos bažnyčios susirinkimuose arba sinoduose, kur paprastieji parapijiečiai galėjo dalyvauti patariamuoju balsu. Santykius tarp parapijų palaikydavo keliaujantieji arba tremiamieji krikščionys, kuriuos visur vaišingai priimdavo ir kurie pernešdavo įvairias žinias ir įsakymus.

2. Kultas – pamaldos

Tik po Galieno dekreto 260 m. atsirado Romos valstijoje pirmutinės bažnyčios. Iki to laiko krikščionys rinkdavosi pamaldoms slaptai privačiuose butuose, kurie buvo labai prastai tam tikslui įrengti, arba pamaldoms rinkdavosi ant kankinių kapų, kurie taip gi buvo paslėptose vietose.

Persekiojimų laikais krikščionys bėgdavo į miškus, daubas ir į katakombas (po žemėmis) ir tenai laikydavo savo pamaldas. Katakombas naudojo taipgi kaip numirėlių palaidojimo vietas, kurių kapus puošdavo trumpais jų prisikėlimo pasitikėjimą išreiškiančiais užrašais, arba simboliais, paimtais iš Jėzaus gyvenimo, kaip avinėliu, piemeniu, palmės šaka, žuvimi. Pamaldos pamaži įgijo tvirtesnes formas. Po skaitymų iš Švento Rašto tuojau sekdamo paaškinantis pamokslas su malda. Tai sudarydavo *pagrindinę* pamaldų dalį. Prie šios dalies jungdavosi *sakramentale* dalis su bendra malda už visus luomus, pašaukimo rūšis, už krikščionis ir pagonis, už vyriausybę ir cėsorių. Į atskiras šios maldos dalis

parapija atsakydavo *Kyrie eleison* (susimilk, Viešpatie). Paskui sekdamo broliškas pabučiavimas, šventos vakarienės pašventinimas, išdalijimas ir palaiminimas. Pamaldos buvo lydimos giesmių ir psalmių giedojimo. Pirmoje pamaldų dalyje galėjo dalyvauti *nekrikštyti* ir *penitentai*, t.y. laikinai dėl nusidėjimų iš parapijos atskirtieji. Antroje pamaldų dalyje jie dalyvauti negalėjo. Ši dalis prasidėdavo žodžiu *missa*, t.y. paleista. Išgirdę šį žodį apeleisdavo pamaldas nekrikštyti ir penitentai. Iš šio žodžio vėlesniais laikais (IVa. – „V.r.ž.“ past.) katalikai padarė savo mišią. Kadangi tais laikais buvo žiūrima į visą parapiją kaip į demonų padarą, tai prieš krikštijant iš krikštijamojo išvartydavo demonus. Tą darbą atlikdavo *egzorcistai*. Apkrikštytą tepdavo aliejumi, kaip šventos dvasios ženklui. Šią apeigą atlikdavo vien vyskupas. Krikštijamasis turėjo ne vien išsižadėti pikto, bet taipgi ir pažadėti Viešpačiui ištikimais tarnauti. Iš šių pažadų formos pamažėle susidėjo *Apaštalų išpažinimas* arba dabar mūsų *Credo* (tikiau į Vieną Dievą). Šiuo periodu jau buvo krikštijami maži vaikai, ir už juos išsižadėdavo ir pažadėdavo kūmai (krikštatėviai – „V.r.ž.“ past.).

Dienos pamaldoms buvo skiriamos be šventadienio, trečiadienis, kaip Jėzaus išdavimo diena, ir penktadienis, kaip Jėzaus nukryžiuavimo diena. Šiomis dienomis krikščionys pasninkaudavo. Be to, jas vadindavo budėjimo dienomis, sulig Jėzaus žodžiu „*Budėkite ir melskitės, kad nepapultumėte į pagundymą*“ /Mat 26-41/.

Iš VII klasės gimnazisto
Jokūbo Dagio užrašų.
Bažnyčios istorija, 1925 m., Biržai
(Kalba netaisyta)

Domitilos katakombos ankstyvųjų krikščionių susirinkimų vieta

Rasa Pakalnienė

„KAINA UŽ NUOSTABŪJŲ GYVENIMĄ“

Interviu su iš Švedijos po ilgo ir sunkaus gydymosi grįžusia rašytoja Jurga Ivanauskaite

Vasario mėnesį interneto dienraštis *Bernardinai.lt* išspausdino tavo „Laišką iš kovos ir tylos lauko“. Prie jo atsirado šimtai komentarų, linkėjimų ir net maldų. Ar skaitei juos?

Taip, skaičiau ir visiems dėkoju už tokią palaikymą. Laišką rašiau ir atsakymų į jį sulaukiau man ypač sunkiu metu, kai po sudėtingos ir susikomplicavusios kojos operacijos, po kurios buvo akivaizdu, kad normaliai nebevaikščiau, manęs dar laukė dvi radikalių plaučių operacijos, o kažkur tunelio gale – „smūginė“ chemoterapija. Kai apimdavo neviltis, visa tai atrodydavo per didelė kaina net už nuostabiausią ir ilgiausią gyvenimą. Komentarai, linkėjimai ir maldos Bernardinuose.lt suteikė man labai daug stiprybės ir pasiryžimo.

Savo laiške rašei, kad tavyje stojo tyla. Praėjo daugiau kaip du mėnesiai. Ar šiuo metu vis dar gyveni tyloje, ar vis dėlto ką nors kuri?

Dabartinę mano patirtį labai sunku išreikšti žodžiais. Prisimink, kiek buvo įpykusių literatūros kritikų pasirodžius Audronės Urbonaitės „Posūkyje neišlėk“. Tą knygą man patiko ir anksčiau, bet tik dabar, jau pati sirgdama, galiu suprasti drastišką ir aštrų kaip ašmenys jos stilių. Aš irgi vis pagalvoju apie knygą, kuri gal ir nepretenduos į aukštąją, „elitinę“ literatūrą, tačiau pastaraisiais mėnesiais man atsiskleidė daugybė

naujų, tikrų dalykų, apie kurias norėčiau parašyti tiems, kurie tokius tekstus nori skaityti. Neseniai su vienu bičiuliu visą vakarą kalbėjome apie tai, kaip aprašyti ar apibūdinti kančią. Šnekėjomės ir apie Melo Gibsono filmą „Kristaus kančia“, kuriame per marias kraujo ir fizinio skausmo, tikroji, apvalančioji, išgryninančioji, pakylėjančioji kančios esmė nebuvo atskleista. Tik dabar pradedu suprasti tuos, kurie tvirtina, kad ligą ir kančią priėmė kaip didžiausią Dievo dovaną. Pritariu jiems, nes jei ne ši Dovana, apie pasaulį, žmones ir save pačią žinočiau kur kas mažiau.

Patyrei sunkių išbandymų, ar kaip nors pasikeitė tavo vertinimas, kas yra gėris ir blogis, džiaugsmas ir liūdesys?

Gal tai nuskambės keistai, bet šį pusmetį mačiau nepalyginamai daugiau gėrio nei blogio, ir patyriau kur kas intensyvesnį džiaugsmą nei per visą savo gyvenimą. Šalia manęs, o ir toli nuo manęs esantys žmonės išspinduliavo tokius gerumo ir šviesos srautus, kad ėmiau iš esmės kitaip galvoti apie žmogiškąją prigimtį. Akimirkomis man atrodydavo, kad galbūt kažkokiu panašiu žvilgsniu žmoniją ir kiekvieną iš mūsų regi Dievas, todėl Jam visi atrodo nusipelnę meilės. Žinoma, tokioje kaip mano situacijoje Blogis irgi tampa itin akivaizdžiai matomas, o kiekvienos TV naujienos, kuriose abejingai pranešama apie dešimčių žmonių žūtis po sprogimų Irake, Izraelyje

ar Egipte, nuskamba lyg žinia apie mano pačios mirtį. Kai kiekvieną minutę matai ir jauti, kiek pastangų, rūpesčio ir... pinigų kainuoja tavo gyvybė, kiek gydytojų, seselių, slaugytojų grumiasi, kad gyventum, kai patiri savo paties beveik žvėrišką gyvenimo geismą, tampa labai aišku, kad kiekvienas iš tų bevardžių nužudytųjų nenorėjo mirti lygiai taip pat, kaip ir aš. „Vieno žmogaus mirtis - tai tragedija, milijono - statistika“, - sakė berods Hitleris. Kai sunkios ligos akivaizdoje suvoki neįkainojamą kiekvienos egzistencijos vertę, statistika liaujasi egzistuoti, skaičiai išnyksta, lieka individualybės, žmonės, kurie dėl sunkiai suvokiamų blogio dėsnių prarado savo vienintelę gyvybę. Liūdesio irgi pakanka, bet jis dažniausiai yra skaidrus ir apvalantis. Esu dėkinga tiems, su kuriais galiu būti ne tik karinga, bet ir palūžti, pulti į paniką, bijoti ir išsiverkti.

Praėjusių metų pabaigoje duodama interviu „Lietuvos žinioms“ sakei mėgstanti posakį, kad pasitikintį likimas veda, o besipriešinantį tempia už plaukų. Gal šiuo metu pati bandai likimą bent jau už ausų patraukti?

Ne, nebandau. Kažkodėl net pati „likimo“ sąvoka dinga iš mano žodyno. Gal todėl, kad įsivaizduodama mane valdanti aklą Fatumą, baisiai ant jo pykčiau. Kai tik sužinojau savo diagnozę, buvau nusiteikusi labai kovingai, ketinau kaip kokia šachidė eiti prieš tragiškai

susiklosčiusias aplinkybes ir savo ligą susprogdint iš pamatų. Aplinkinius, be abejo, žavėjo manoji kovos dvasia. Tačiau buvo ir keli tylūs pokalbiai, kurie mane sukrėtė ir privertė iš esmės pakeisti požiūrį į savo situaciją. Vienas draugas, pats perėjęs daug didesnį pragarą, negu aš, patarė ne tik kovoti, bet ir pasiduoti, atsiduoti, pasikliauti aukštesne globa. Tada tokie žodžiai mane net šiek tiek įžeidė, nes buvau įsitikinusi, kad visas kliūtis galiu įveikti pati viena. Tačiau netrukus supratau, kad pasaulyje, kuriame garbinami tik kovotojai, nugalėtojai ir čempionai, Kalno pamokslu vis dar tebėra laiminami nuskriaustieji, pažemintieji, ligoniai ir pralaimėjęs. Suvokiau, kad teritorijoje, kurioje žūtūtinai kovojama už medalius, vis dar yra vietos nelaimėliams, kad kaip tik

jiems atverta neaprepiama Malonės erdvė.

Kaip jautiesi grįžusi į Lietuvą?

Didžiausias džiaugsmas man buvo pro namų langus atsivėręs vaizdas - nugriovus klaikią sovietmečio gamyklą, dabar galiu matyti beveik visas Vilniaus bažnyčias, Tris Kryžius ir Gedimino pilį, taip pat nepaprastai daug pavasarinės žalumos ir dangaus. Šis reginys man buvo ir tebėra pats nuostabiausias Tėvynės pasveikinimas.

Toliau gydysies čia ar vėl važiuosi kur nors į užsienį?

Gydysiuos čia, nes Lietuvoje tikrai yra daug puikių gydytojų, tačiau lyginant su Švedijos ligoninėmis jie dirba beveik neįmanomomis sąlygomis, jau nekalbant apie traгіškus atlyginimus. Į Švediją važiauvau todėl, kad mano liga yra

itin reta, tenkanti vos ne vienam iš milijono, tad Lietuvoje bemaž nėra patirties ją gydant. Kai po ketverių metų skausmų ir lemtingų medikų klaidų pagaliau buvo nustatyta diagnozė, per konsiliumą onkologinėje ligoninėje supratau, kad man belieka slinkti į kapines ir išsikasti duobę. Laimė, per kažkokį stebuklingą atsitiktinumą bičiuliai surado „Sarkomos grupę“ Lundo universitetinėje ligoninėje, švedai sutiko manęs imtis, viena operacija buvo atlikta Lunde, dvi – Upsaloje. Dabar viskas klostosi taip, lyg tikrai būčiau labai stipriai globojama, tiesiog plėšte plėšiama iš nebūties ir tavo minėtojo blogio teritorijos, todėl tikiu, nors kartais tai būna nelengva, kad ir toliau mano kelias eis link pasveikimo.

Sutrumpinta iš „Lietuvos žinios“

BIRŽŲ vaizdai – japonų „In-between“ serijos fotografijos knygoje

2004 m. rudenį Biržuose lankėsi bei su žymiuoju mūsų kraštiečiu menininku Jonu Meku susijusius kampelius fotografavo japonų fotografas Tomoki IMAI. Jis kartu su 13 kitų Japonijos fotografų buvo pasiūsti į 25 Europos Sąjungos valstybes tam, kad užfiksuotų ten vykstančias permainas bei atliktų tarpininkų tarp Japonijos ir Europos (in-between) vaidmenį. Kiekvienas fotografas aplankė po 2 Europos valstybes. Tomoki IMAI lankėsi Lietuvoje ir Belgijoje. Neseniai pasirodžiusioje jo fotografijų (dešimtojoje „In-between“ serijos) knygoje šalia Lietuvą egzotiškajai Japonijai ir Europai reprezentuojančių Vilniaus, Kauno ir Nidos peizažų, puikuoja ir Biržų rajono vaizdai.

„Vieninteliai dalykai, kuriuos žinojau apie Lietuvą prieš čia atvykdamas, buvo tai, jog ši šalis turi stiprią krepšinio komandą ir tai, jog Lietuva yra Jono Meko gimtinė“, - rašo japonų fotografas. Tačiau Tomoki IMAI teigimu būtent Jonas Mekas buvo tas magnetas visada traukęs jį aplankyti jam labai tolima ir nepažinta šalimi atrodžiusią Lietuvą. O į Biržus fotografas atvyko

vedinas smalsumo pamatyti J. Meko gimtinę – vietą, kurią mūsų kraštietis vadino visatos centru. Japonų fotomenininko teigimu, Biržuose patirti išpūdžiai niekad neišdils. „Žiūrėdamas pro apleistos pradinės mokyklos langus (Papilio pradinės mokyklos, - aut.past), laukiau kol lauke nustos snigti. Tai buvo neužmirštama“, - rašo Tomoki IMAI.

„In-between“ (viduje ir tarp) serijos fotografijos knygos yra leidžiamos kaip „EU-Japan Fest Japonijos komiteto“ rengiamo projekto „Europe Today“ (Europa šiandien) dalis. Šio projekto tikslas yra fotografijoje įamžinti Europos pokyčius. Jis rengiamas lygiagrečiai su 1999 metais pradėtu projektu „European Eyes on Japan / Japan Today“ (Japonija Europos akimis / Japonija šiandien), kuriame Europos fotografai įamžino Japonijos vaizdus. 2004 m., kai Europos Sąjungos šalių narių skaičius padidėjo iki 25, japonų menininkai išvyko fotografuoti kiekvienos iš jų. Projektas bus užbaigtas išleidus 14 nuotraukų albumų.

◀ atkelta iš 3 p.

Senasis Biržų ev. reformatų bažnyčios bokšto kryžius ketvirtadienį specialios įrangos pagalba buvo nuleistas ant žemės, o į bokšto viršūnę pakeltas naujasis.

Kol kas senasis kryžius pastatytas bažnyčioje, kad jį galėtų pamatyti žmonės. Sekmadienį į pamaldas susirinkę parapijiečiai susidomėję apžiūrino, kaip atrodo karo negandas atlaikęs senolis. Liesdami kelių kartų gyvenimą mačiusį kryžių, kai kurie parapijiečiai net apsiašarojo. Kartu jie džiaugėsi Dievo malone sulaukę dienos, kai ir jiems tenka stebėti istorinius reformatų bažnyčios įvykius. Kai kurie žmonės kalbėjo, jog taip, kaip dabar mes kalbame apie Biržuose buvusių bažnyčių statybas bei remontus, taip ir ateities kartos prisimins mūsų indėlį.

Pro bažnyčių skubantys biržiečiai vis dažniau pakelia galvas į reformatų bažnyčią, kuri ateityje dar labiau puoš Biržus. Rekonstruotas bokštas ir auksu spinduliuojantis naujasis kryžius naktimis bus apšviestas.

Gražina Dagtė

OLGA PETRAUSKAITĖ (ŽAROMSKIENĖ)

1913 10 16 – 2006 05 03

*Mes baigiame gyvenimo
metus su atodūsiu, jie greitai
prabėga ir mes išskubam
(Ps 90; 9-10)*

2006 m. gegužės 3 d. paastrėjusių ligų pakirsta Vilniuje mirė biržietė, senesniosios kartos reformatė Olga Petrauskaitė (Žaromskienė). Jos tėvas Jonas Petrauskas ir motina Ona Variakojytė, buvę emigrantai, atostogų sugrižę į Lietuvą, čia atsitiktinai surado vienas kitą ir susituokė. Deja, netrukus prasidėjęs Pirmasis pasaulinis karas tuoj pat suardė šią šeimą. Jau po pirmųjų karo mėnesių iš Velykijė Luki atskriejo baisi žinia – mobilizuotas į kariuomenę Jonas Petrauskas po sunkaus sužeidimo mirė.

Olga išaugino viena mama, pašventusi dukrai visą gyvenimą. Biržuose Olga lankė pradinę mokyklą – iš pradžių įsikūrusią Jansonių (dabar pašto) rūmuose, vėliau – gimnaziją. Baigusi gimnaziją, pradėjo studijuoti ekonomiką Kauno Valstybiniame Vytauto Didžiojo universitete. Trūkstamas lėšas teko papildyti duodant privačias pamokas gimnazistams. Studijuojant universitete, kartu lankė ir baigė trimetę meno mokyklą, gaudama mokytojos cenzą. Pragyventi Kaune buvo nelengva, todėl Olga baigusi tris universiteto kursus nusprendė grįžti į Biržus. Beje, taip pageidavo ir viena Biržuose gyvenanti Jos motina.

Biržuose įsidarbinti mokykloje iš karto nesisekė. Todėl Olgai pradžioje teko dirbti ligoninėje raštvede ir ekonomiste. Buvo aktyvi sportininkė. Ypač mėgo čiuožti, žaisti lauko tenisą. Atrodo, kad sportas Olgą suartino ir su kitu sportininku biržiečiu Baliu Žaromskiu. Susituokę atsiremontavo senuosius Petrauskų namus ir galėjo neblogai gyventi. Olga pradėjo dirbti darbelių mokytoja gimnazijoje. Gimė sūnūs: 1940 m. – Gitis, o karui baigiantis, 1944m. – Rimas.

Karo metais šeimai nelengva buvo verstis. Tačiau viso to nepalyginti su represijomis, kurių ėmėsi vėl sugrįžusi naujoji sovietinė valdžia prieš Lietuvos inteligentiją, neaplenkdama ir Žaromskių šeimos.

Balys Žaromskis už pasipriešinimo veiklą vokiečių ir sovietų okupacinėms valdžioms buvo saugumo organų suimtas ir nuteistas. Olga su vaikais buvo įtraukti į sąrašą vežimui į Sibirą. Reikėjo ieškoti būdų, kaip išvengti tremties. Olga Švietimo ministerijoje gavo siuntimą darbui į Klaipėdos kraštą, tačiau per pažįstamus įsidarbino darbininke Rokiškio rajono Juodupės vilnionių audinių fabrike „Nemunas“ ir kuriam laikui išnyko iš saugumiečių akiračio.

1956 metų pabaigoje į Juodupę iš Vorkutos grįžo ir Olgos vyras Balys, tačiau po kelių bendro gyvenimo metų nusprendė gyventi atskirai ir įsidarbino Kaune. Juodupėje Olga dirbo iki pensijos: pradėjusi darbininke „Nemune“, po to Rokiškio durpių įmonėje kasėja, vėliau įsidarbino sąskaitininke, tapo laboratorijos vedėja, audinių kontroliere, cecho meistre. Juodupėje išaugo ir sūnūs.

Išėjusi į pensiją, Olga su mama grįžo į Biržus. Aptvarkė po karo vietoje sudegusio erdvaus namo mamos pastatytą mažą namelį ir ramiai augino gėles. Kurį laiką

dar dirbo Biržų buitinio gyventojų aptarnavimo kombinate, pynė vainikus. Buvo aktyvi Biržų gėlininkų draugijos narė.

Pablogėjus sveikatai, 1994 metais persikėlė gyventi pas sūnų Rimą į Vilnių. Susirado reformatus, paprašė įrašyti į parapijiečių sąrašus. Nebegalėdama aktyviai judėti, skaitė knygas, žiūrėjo per televiziją visas mėgstamojo „Žalgirio“ krepšinininkų rungtynes. Iki pat paskutiniųjų dienų palaikė ryšius su giminėmis, gimnazijos klasės draugais, savo auklėtiniais iš gimnazijos laikų, kraštiečiais.

Į paskutiniąją kelionę iš Vilniaus laidojimo rūmų Olandų gatvėje Olgą Petrauskaitę palydėjo kun. Rimas Mikalauskas, artimieji, draugai bei pažįstami. Velionė palaidota Vilniaus Kairėnų kapinėse. Supiltas kapas visuomet primins išėjusios į Amžinybę taurios sielos, plataus akiračio, šviesios atminties, senosios kartos Biržų krašto inteligentijos Asmenybę.

Vilniaus ev. reformatų parapija liūdi ir reiškia gilią užuojautą velionės sūnų Gičio ir Rimo šeimoms, kitiems artimiesiems. Tegu Viešpats Dievas per savo Šventą Dvasią paguodžia Jus šią sunkią netekties valandą.

LAIKO PLANAVIMAS IR KOMANDINIS DARBAS

Š.m. gegužės 13 dieną Biržuose,
parapijos namuose, įvyko
Laiko planavimo seminaras.

Septyniolika dalyvių atvyko iš Kauno, Vilniaus, o dauguma buvo iš Biržų. Dalyvio mokestis 3 litai – simbolinis, tad nesukėlė nepatogumų nei kokių nors kalbų „kad per brangu...“. Seminaras buvo tikrai labai šaunus, jį vedė kunigas iš Vokietijos, jaunimo vadinamas Dee Dee, Dieter Gartman. Jis mums padeda labai seniai. Seminaro metu vyko keletas žaidimų, per kuriuos turėjome geriau suprasti, kas yra komandinis darbas ir kaip sutaupyti laiko. Žaidimai buvo labai įdomūs, bet ganėtinai sunkūs. Kad įveiktume kliūtis,

teko išklausti kitų ir pateikti savo pasiūlymų. Projekto nauda buvo tikrai didelė. Seminare sužinojau nemažai naujo ir prisiminiau tai, kas buvo žinoma, bet primiršta. Manau, kad išsąmoninau, jog komanda turi veikti kaip vienas žmogus. Tik tada suplanuotas darbas bus gerai padarytas. Komandoje negali būti nesutarimų. Būtinai supratimas ir susiklausymas, taip pat komandos narių pasitikėjimas, kad tau padės, kai tos pagalbos reikės. Projektas mane įtikino užsirašinėti visus savo planus ir darbus. Taipogi planuoti savo veiklą ir

viską „sudėlioti“ į savo vietas.

Kiti išpūdziai irgi tik iš gerosios pusės: puikus vakaras prie laužo ir įdomios dalyvių diskusijos, o už maitinimą ačiū mūsų šeiminiškėms. Tokių seminarų, susitikimų galėtų būti daugiau. Jie skatina nesėdėti vietoje, siekti naujų žinių, leidžia savo idėjomis dalintis su kitais. Tad, manau, reikia dėkoti žmonėms, kurie visa tai organizuoja, kad jiems rūpi Lietuvos jaunimas.

AČIŪ.

Seminaro dalyvis Dominykas

Motinos dienos proga po pamaldų Vilniaus parapijos jaunimo paruošti sekmadieninės mokyklėlės vaikučiai nuoširdžiai pasveikino Mamutes, Močiutes ir kitus parapijiečius savo sukurta kompozicija.

Primename,

kad interneto svetainėje www.ref.lt, administruojamoje **Justo Brazausko**, galite sužinoti šviežiausias naujienas iš Lietuvos ev. reformatų Bažnyčios *Unitas Lithuaniae* gyvenimo, skaityti laikraščių „Apžvalga“ ir „Vilniaus reformatų žinios“ naujausius numerius, peržvelgti įvairias nuotraukas, įamžinusias svarbiausias mūsų Bažnyčios gyvenimo akimirkas.

I N F O R M A C I J A

■ **Gegužės 7 d.** Motinos dienos proga po pamaldų Vilniaus parapijos jaunimo paruošti sekmadieninės mokyklėlės vaikučiai nuoširdžiai pasveikino Mamytes, Močiutes ir kitus parapijiečius savo sukurta kompozicija.

■ **Gegužės 11 d.** ant Biržų reformatų bažnyčios bokšto suspindo naujasis kryžius.

■ **Gegužės 13–14 d.** Biržuose įvyko antrasis LERJ draugijos „Radvila“ seminaras, skirtas jaunimo vadovams.

■ **Gegužės 14 d.** Vilniaus reformatų parapijos pamaldose dalyvavo ir prasmingą pamokslą pasakė kunigas iš Vokietijos E.Mische, giedojo choras „Giesmė“, vadovaujamas vargonininkės Gražinos Petrauskaitės.

■ **Gegužės 14–16 d.** vyko kunigo iš Vokietijos E.Mische rengti seminarai jaunimui apie reformatų konfesiją ir Bažnyčios istoriją.

■ **Gegužės 21 d.** Vilniaus ev. reformatų parapijoje buvo švenčiamos Kristaus Dangun žengimo – Šeštinių (gegužės 25d., ketvirtadienis) pamaldos su Šv. Vakariene.

Po pamaldų jaunimas ir sekmadieninės mokyklėlės vaikučiai mokslometus užbaigė renginiu parapijiečių Arlauskų sodyboje.

■ **Birželio 3 d.** Lietuvos evangeliškos bažnytinės muzikos sandrauga kartu su Šilutės ev. liuteronų Martyno Liuterio bažnyčia, kuri šiais metais mini 80-ies metų bažnyčios pastatymo sukaktį, surengė Giesmių šventę „Viešpatį liaupsink“. Apie šventę ir Vilniaus ev. reformatų chorą „Giesmė“ galima plačiau pasiskaityti interneto svetainėje: www.choras.lt.

■ **Birželio 24–25 d. Biržuose** šaukiamas eilinis LERB *Unitas Lithuaniae* Sinodas. Parapijose vyksta sesijos ir renkami delegatai. Vilniuje parapijos sesija **gegužės 25 d.** delegatais į Sinodą išrinko: parapijos Tarybos pirmininkę Renatą Bareikienę, LERJD „Radvila“ pirmininką Igną Skudricką, kandidatę Danguolę Juršienę.

■ **Biržų savivaldybė** iš 2006 metų vaikų ir jaunimo socializacijai skirtų lėšų paskyrė Vaikų poilsio programoms vykdyti viešajai įstaiagai „Vaiko užuovėja“ ir LERJD „Radvila“ po 2000 Lt.

Sekmadieninės mokyklėlės uždarymas

Lietuvos reformatų Bažnyčios vadovybė:

Lietuvos ev. reformatų Bažnyčios
Unitas Lithuaniae
Sinodo Konsistorijos
prezidentas Vytautas Vegys
El. paštas.: v.vegys@takas.lt

Lietuvos reformatų kunigų telefonai:

**Gen. superintendentas
kun. Rimas Mikalauskas**
gyv. Biržuose
mob. 8~686 6 63 83,
Senjoras kun. emeritas Petras Čepas
gyv. Medeikiuose
tel. 8~450 5 85 77.
kun. Kęstutis Daugirdas
(šiuo metu tęsia doktorantūros
studijas Vokietijoje)
mob. 8~686 6 70 07,
kun. Tomas Šernas
gyv. Vilniuje
tel. 213 18 10
mob. 8~687 5 68 46,
diak. Tomas Sakas
mob. 8~671 1 16 40
(šiuo metu tęsia mokslus Vokietijoje)
diak. Sigita Švambarienė
gyv. Biržuose
mob. 8~681 6 66 61
lekt. Raimundas Stankevičius
mob. 8~614 8 25 67

Parapijos vadovybės telefonai:

**Valdybos pirmininkė
Renata Bareikienė**
tel.: 261 36 05 d.,
276 84 07 n.
**Valdybos pirmininkės pavaduotoja
Donata Indriūnaitė** 234 28 24.
Seniūnai:
Vida Cupreva 236 32 24 d.,
mob. 8~673 0 45 37,
Dalija Gudliauskienė 242 91 18,
mob. 8~650 9 70 44,
Olga Tamulėnaitė 277 03 14,
Rūta Kėželytė mob. 8~685 3 70 27,
Danguolė Juršienė 274 31 09 d.,
241 69 81 n., mob. 8~612 20 402

Laiškus redakcijai galite rašyti
Laisvės pr. 55-10 LT-07190, Vilnius
Dalijai Gudliauskienei
El. paštas: dalija@mail.lt,
tel. 242 91 18, mob. 8~650 9 70 44
Leidėjai:
Vida Cupreva, Dalija Gudliauskienė,
Dalia Pronskietytė